

شناسایی عامل بیماری کمر سفید خربزه و بررسی امکان مبارزه بیولوژیک با آن در دشت گرمسار

ژینوس رستگار^۱، علیرضا لادن مقدم^۱

۱- دانشجوی دکتری و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار

بمنظور شناسایی علائم مشکوک به بیماری پژمردگی فوز اریومی خربزه و طالبی معروف به کمر سفید خربزه در بین کشاورزان گرمسار، مطالعه ای مشتمل بر نمونه برداری از مزارع آلوده، سپس ضدعفونی طوقه و ریه گیاه آلوده انجام و قارچ *Fusarium oxysporum* fsp. *melonis* از بافتهای آلوده جداسازی و اثبات بیماریزایی آن در کلینیک گیاهپزشکی دانشگاه تهران تحت شرایط گلخانه ای با ۴ رقم بذر شامل خربزه ایوانکی، خربزه سبز، خربزه مشهدی و طالبی آناناسی در سال ۱۳۸۲ صورت گرفت. تکرار اثبات بیماریزایی تحت شرایط مزرعه ای دشت گرمسار با تلقیح کشت خالص قارچ به ۲۰ بوته سالم انجام و علائم بیماری ظاهر گردید. کنترل بیماری با استفاده از دو ماده بیولوژیک تریکودرمن بی و سوبتیلین به همراه تقویت گیاه با کودهای آهن، روی، مس، پتاسیم، کلسیم و منگنز در قالب بلوکهای کامل تصادفی با ۵ تیمار (سوبتیلین + بذر، تریکو درمین بی + بذر، سوبتیلین + بذر، عناصر غذایی، تریکو درمین بی + بذر + عناصر غذایی و شاهد که فاقد مواد مغذی و مواد بیولوژیک بود) و ۳ تکرار انجام و نتایج حاکی از آن

بود که استفاده از عناصر مغذی مذکور و تیمار بذور با مواد بیولوژیک سبب رشد بهتر و زودرس شدن بوته‌ها گردیده و تا حد زیادی از بروز بیماری جلوگیری می‌نماید و قارچ به تنهایی نمی‌تواند عامل بیماری کمر سفید خربزه باشد.

کلمات کلیدی: *Fusarium oxysporum* fsp.melonis، سوبتیلین، تریکودرمین بی، کمر سفید خربزه و پژمردگی فوزاریومی